

# ฤทธิ์ต้านจุลชีพของสารสกัดหยาบขมิ้นชันต่อเชื้อ *Enterococcus faecalis* ที่เจริญแบบอสระและใบโอฟิล์ม

## Antimicrobial Activity of Curcuma longa Linn. Crude Extract Against *Enterococcus faecalis* Planktonic and Biofilm Growth

พัชราภรณ์ ดีกัง, ณัฐติกา กัดก้อน, อุเทน ฟองวาริน, สุทธิมาส หยวกหง, สุทธิพิลินทร์ สุวรรณกุล  
ภาควิชาทันตกรรมป้องกัน คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Patcharaporn Deekung, Nattika Katkon, U-ten Fongwarin, Suttimas Yuakyong, Suttipalin Suwannakul  
Department of Preventive Dentistry, Faculty of Dentistry, Naresuan University

ชม.ทันตฯ 2556; 34(2) : 117-129  
CM Dent J 2013; 34(2) : 117-129

### บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาฤทธิ์ในการต้านเชื้อ *Enterococcus faecalis* (*E. faecalis*) ที่เจริญแบบอสระและใบโอฟิล์มของสารสกัดหยาบขมิ้นชัน

**วิธีการศึกษา:** สกัดขมิ้นชันด้วยเอทานอลเข้มข้นร้อยละ 95 ก่อนนำสารสกัดมาศึกษาฤทธิ์ในการต้านเชื้อ *E. faecalis* ขั้นต้นด้วยวิธี Agar disc diffusion assay และหาค่าความเข้มข้นต่ำสุดที่มีฤทธิ์ยับยั้งเชื้อ (Minimal inhibitory concentration; MIC) และฆ่าเชื้อ (Minimal bactericidal concentration; MBC) ด้วยวิธี Broth dilution assay และศึกษาฤทธิ์ในการต้านเชื้อ *E. faecalis* ที่เจริญแบบอสระและใบโอฟิล์มเปรียบเทียบกับคลอร์-เอกซิเด็นกลูโคเนตความเข้มข้นร้อยละ 0.2 ปริมาณโดยปริมาตร (0.2% w/v)

### Abstract

The aim of this study was to determine the antibacterial activity of Curcuma longa Linn. Crude extract that against *Enterococcus faecalis* planktonic and biofilm.

**Method** Crude extracts from Curcuma were extracted by 95% ethanol. The antibacterial activity against *Enterococcus faecalis* was carried out by agar disc diffusion assay and determined both MIC and MBC of crude extracts against *Enterococcus faecalis* planktonic and biofilm by broth dilution assay compared to chlorhexidine gluconate (0.2 % w/v).

Corresponding Author:

สุทธิพิลินทร์ สุวรรณกุล  
อาจารย์ ดร. สาขาปริทันตวิทยา ภาควิชาทันตกรรมป้องกัน  
คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก 65000

Suttipalin Suwannakul

Lecturer Dr., Periodontal Section, Department of Preventive Dentistry, Faculty of Dentistry, Naresuan University, Phisanulok 65000, Thailand.  
E-mail: [oomdent@hotmail.com](mailto:oomdent@hotmail.com)

**ผลการศึกษา:** สารสกัด hairy ขมิ้นชันมีฤทธิ์ต้าน *E. faecalis* ที่เจริญแบบอิสระ โดยมีค่า MIC และ MBC ของสารสกัด hairy ขมิ้นชันต่อเชื้อเท่ากับ 25 และ 50 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ตามลำดับ ส่วนคลอร์ไฮดีนกลูโคเนต มีค่า MIC และ MBC เท่ากับ 0.031 และ 0.063 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ตามลำดับสารสกัด hairy ขมิ้นชันยังการเจริญไปเป็นใบโอบิล์มของเชื้อ *E. faecalis* ได้ทั้งหมดที่ความเข้มข้น 300 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร นอกจากนี้สารสกัด hairy ขมิ้นชันยังสามารถต้านเชื้อ *E. faecalis* ที่เจริญแบบใบโอบิล์มแล้วได้ โดยมีค่าความเข้มข้นต่ำสุดที่ยับยั้งเชื้อ *E. faecalis* ที่เป็นแบบใบโอบิล์มแล้วเท่ากับ 37.5 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร แต่อย่างไรก็ตามความเข้มข้นสูงสุดที่ใช้ในการศึกษานี้ยังไม่สามารถแสดงฤทธิ์กำจัดเชื้อ *E. faecalis* ที่เจริญเป็นใบโอบิล์มแล้วได้ทั้งหมด

**สรุป:** สารสกัด hairy ขมิ้นชันมีประสิทธิภาพในการต้านเชื้อ *E. faecalis* ทั้งที่เจริญแบบอิสระและแบบใบโอบิล์มได้ แต่อย่างไรก็ตามความเข้มข้นที่ใช้ในการยับยั้งเชื้อ *E. faecalis* ที่เจริญแบบใบโอบิล์มนั้น 強くกว่าเชื้อที่เจริญแบบอิสระ

**คำสำคัญ:** ขมิ้นชัน การเจริญแบบใบโอบิล์ม *Enterococcus faecalis*

**Result** The MIC and MBC of the crude extracts against *Enterococcus faecalis* planktonic were 25 mg/ml and 50 mg/ml, respectively, whereas those of 0.2% chlorhexidine gluconate were 0.031 mg/ml and 0.063 mg/ml, respectively. The crude extract was able to totally inhibit growth of *Enterococcus faecalis* biofilms at concentration of 300 mg/ml. In addition, the crude extracts inhibited *Enterococcus faecalis* established biofilm at the minimal concentration of 37.5 mg/ml, however the eradication of established *Enterococcus faecalis* biofilm was not seen at the highest concentration used in this study.

**Conclusion** The crude extracts have antibacterial activity against *Enterococcus faecalis* both planktonic and biofilm. However, the concentration that can inhibit *Enterococcus faecalis* biofilm is higher than planktonic forms.

**Keywords:** *Curcuma longa* Linn., Biofilm, *Enterococcus faecalis*